

HRVATSKA NARODNA BANKA

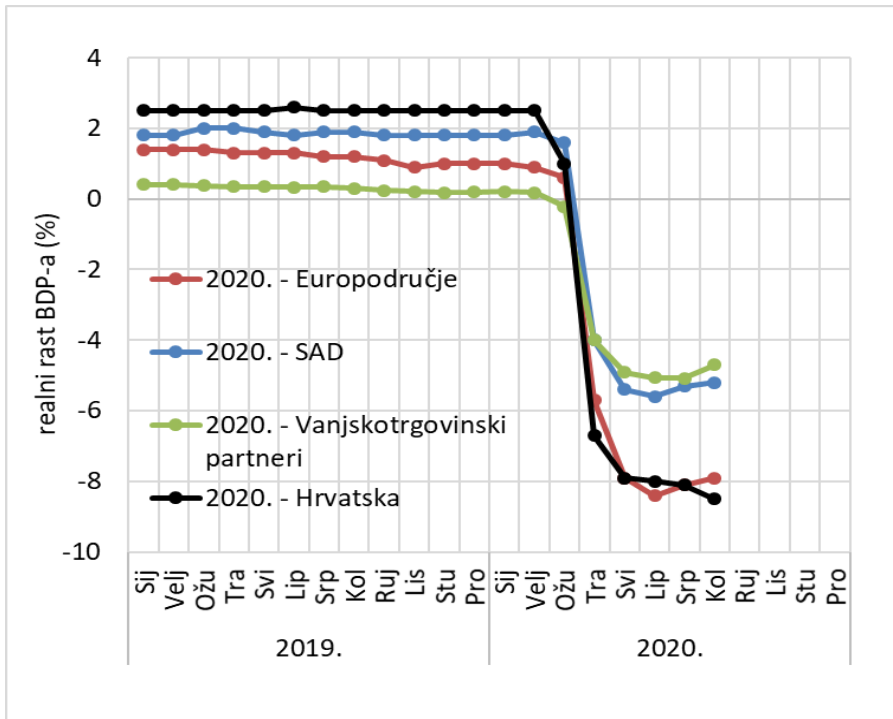
12. konferencija Dan velikih planova
Kreditna i monetarna politika u 2021. i uvođenje eura

Boris Vujčić

rujan 2020.

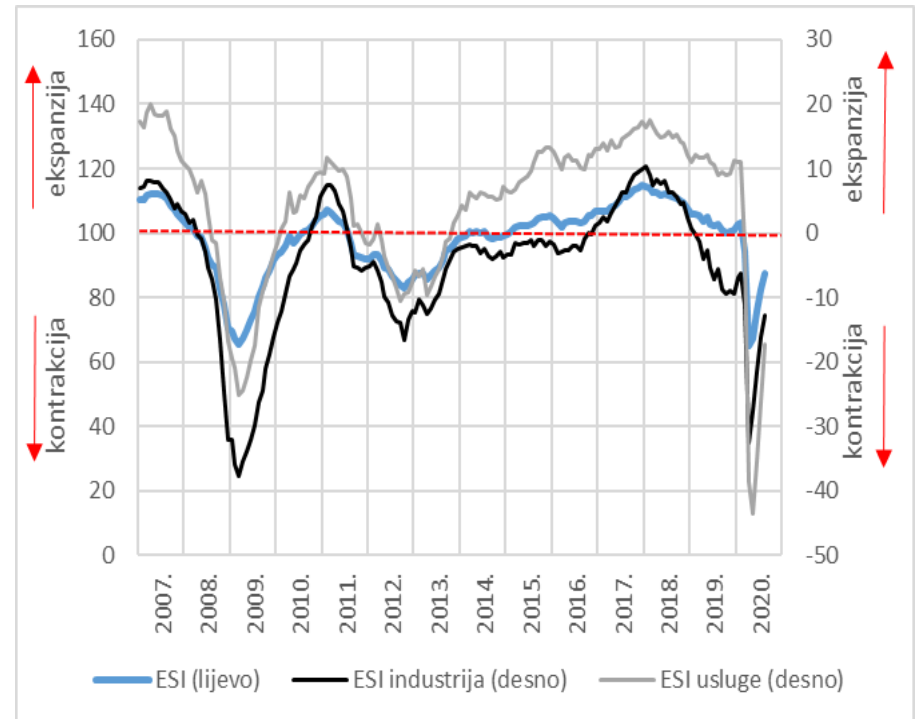
Zbog bržeg oporavka gospodarske aktivnosti, posljednja očekivanja glede globalne ekonomije povoljnija od proljetnih prognoza

Kretanje očekivanog rasta realnog BDP-a u 2020. za odabrane zemlje

Izvor: Consensus Forecast (kolovoz, 2020.)

Pokazatelji pouzdanja u europodručju

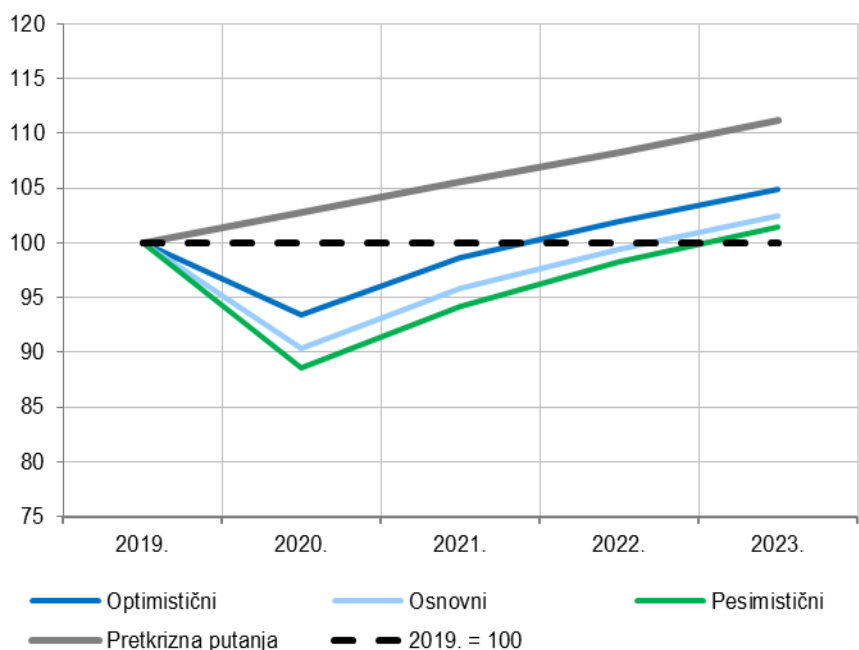

Napomena: Podaci zaključno s kolovozom 2020.

Izvor: Eurostat

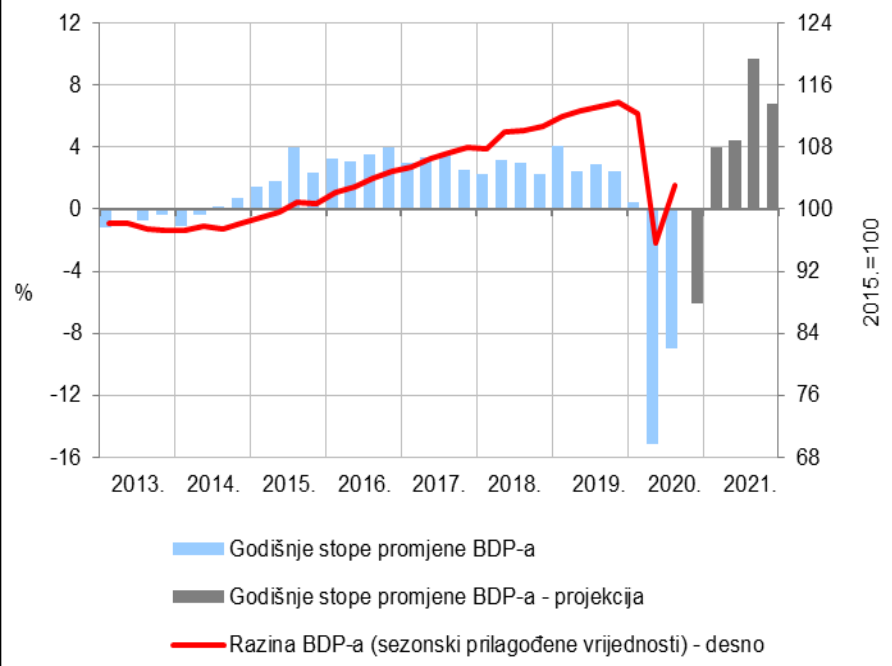
Snažna recesija, ali kratkotrajna (Q2: -15,1% na godišnjoj, -14,9% na tromjesečnoj razini) Oporavak u Q3, ali još uvijek nepotpun

Scenariji projekcije kretanja BDP-a

Izvor: HNB

Tromjesečni bruto domaći proizvod

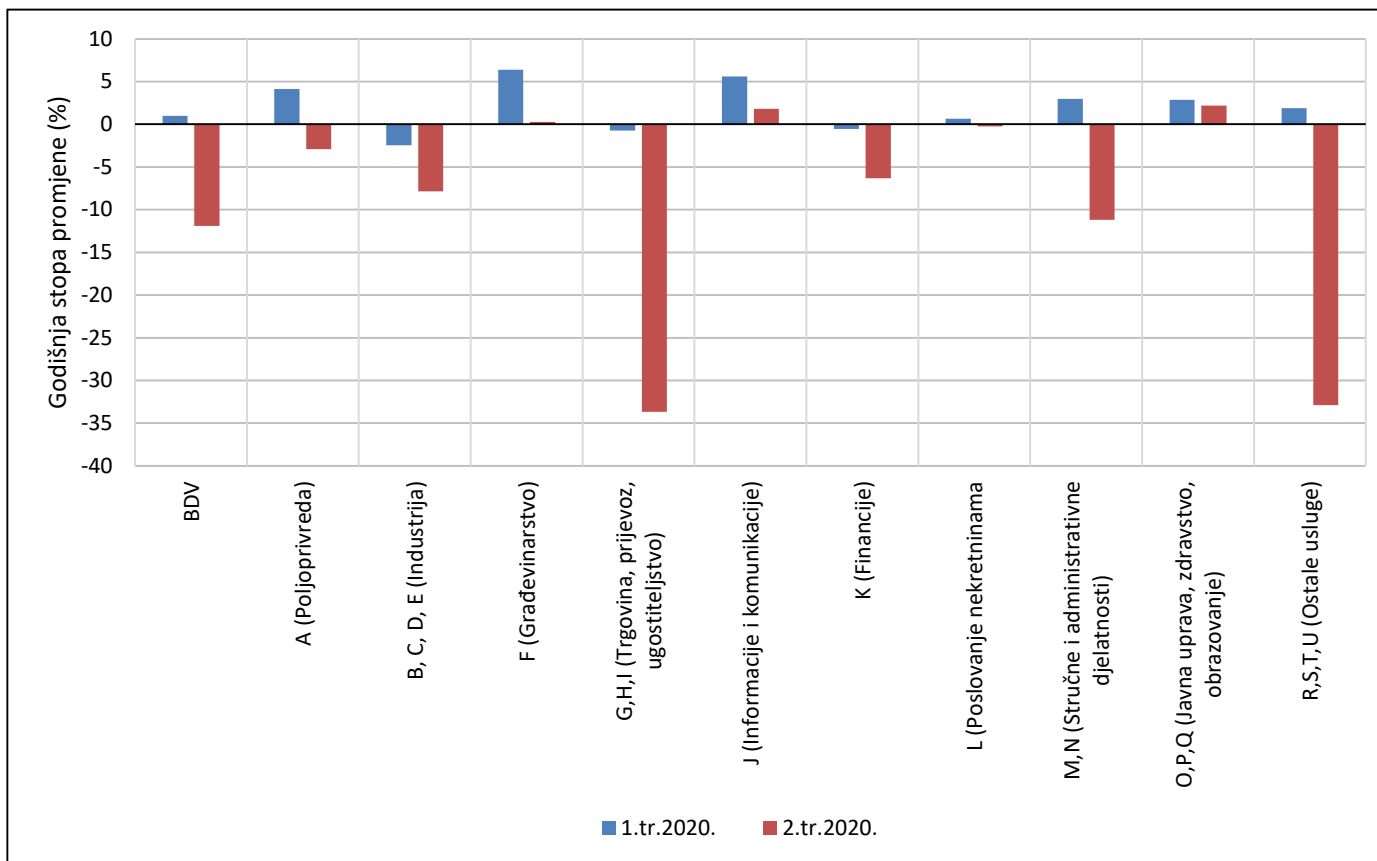

Napomena: * Podatak za 3. tr. 2020. odnosi se na Mjesečni pokazatelj realne gospodarske aktivnosti HNB-a, procijenjen temeljem podataka objavljenih do 1. rujna 2020.

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a), izračun HNB-a

Sve djelatnosti pogođene krizom, ali bitno različito

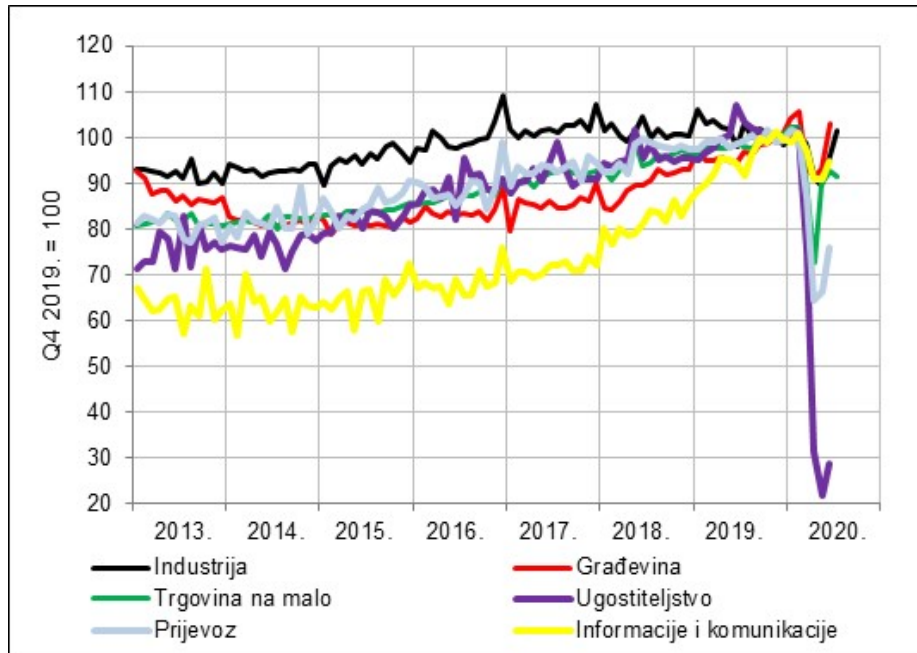
Promjena BDV-a po djelatnostima

Izvor: DZS

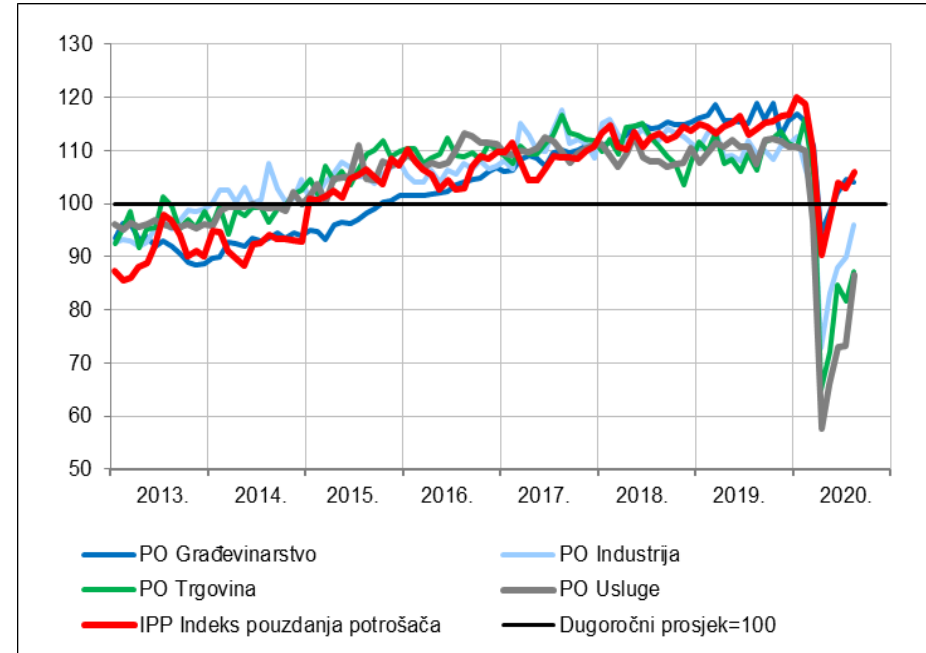
Svi visokofrekventni pokazatelji upućuju na početak oporavka, ali intenzitet oporavka nije jednak u svim sektorima

Industrijska proizvodnja, usluge, građevinska aktivnost i realni promet od trgovine na malo
desezonirane vrijednosti

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

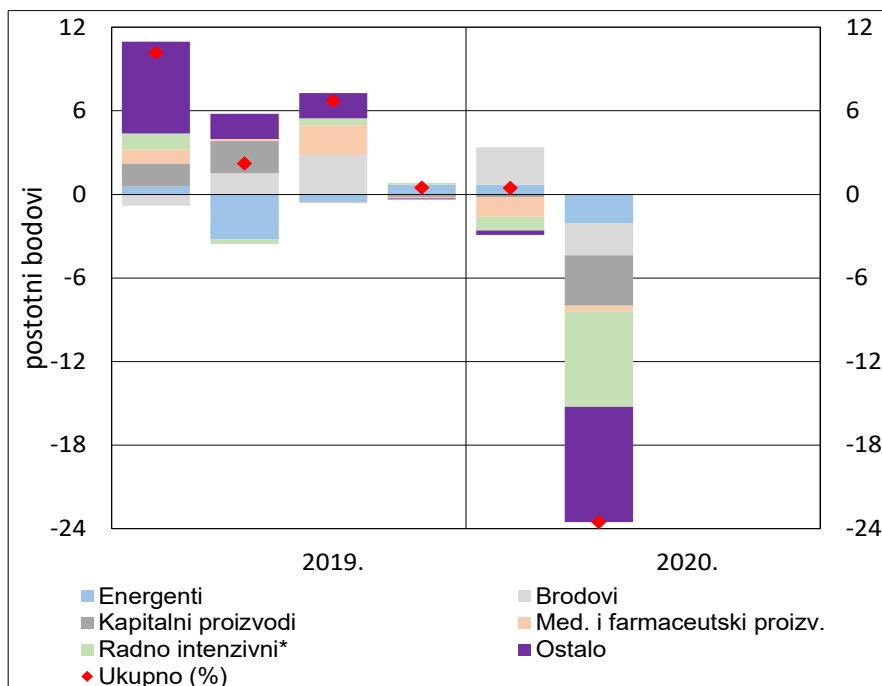
Pokazatelji poslovnog i potrošačkog optimizma
standardizirane desezonirane vrijednosti

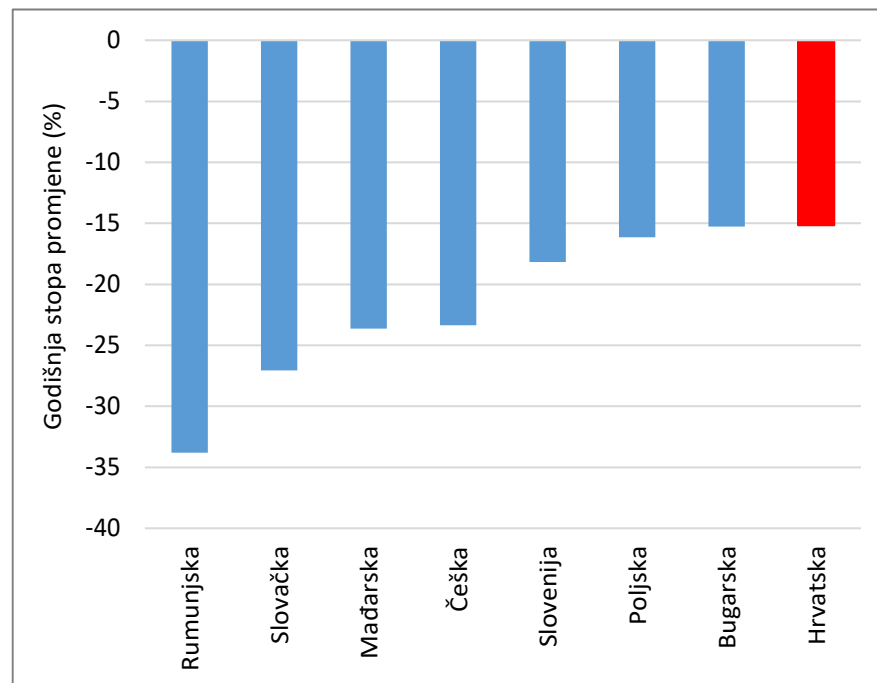
Izvor: Ipsos (sezonska prilagodba HNB-a)

Pad svih komponenti robnog izvoza, ali manji nego u usporedivim zemljama

Doprinosi godišnjoj stopi promjene hrvatskog robnog izvoza, nominalno

Godišnja stopa promjene robnog izvoza u 2. tr. 2020., nominalno

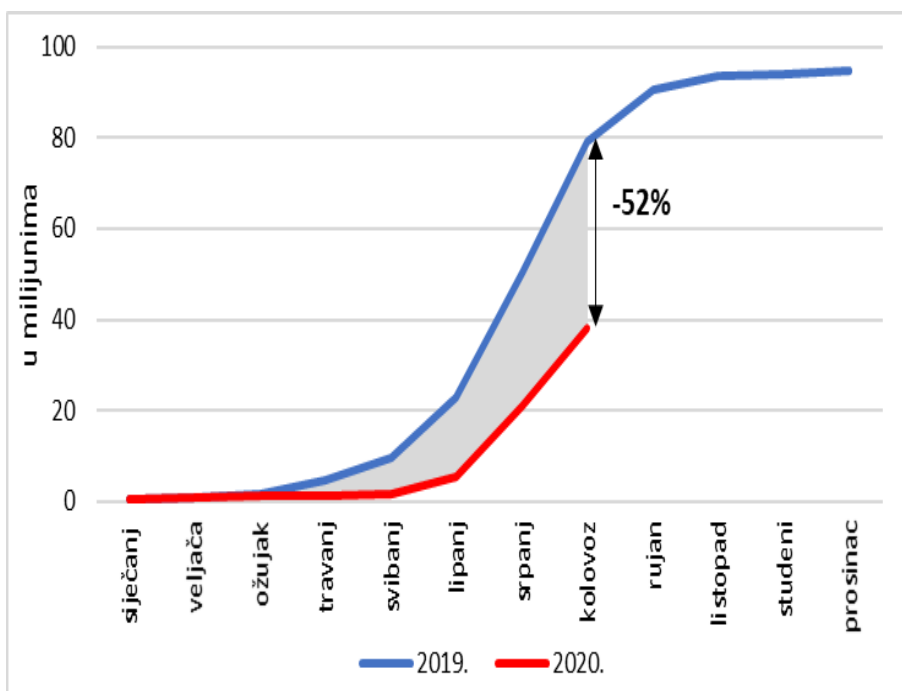
Napomena: Podaci za drugo tromjesečje 2020. odnose se na travanj i svibanj. * Radno intenzivni proizvodi uključuju (prema SMTK): tekstil, odjeću, obuću, kožu, papir, pluto i drvo, pokućstvo, proizvode od metala i nemetala, montažne zgrade te nerazvrstane gotove proizvode.

Izvor: DZS

Izvor: Eurostat

Fizički pokazatelji u turizmu su premašili očekivanja, ali uz neizvjesnost oko konačnog financijskog učinka

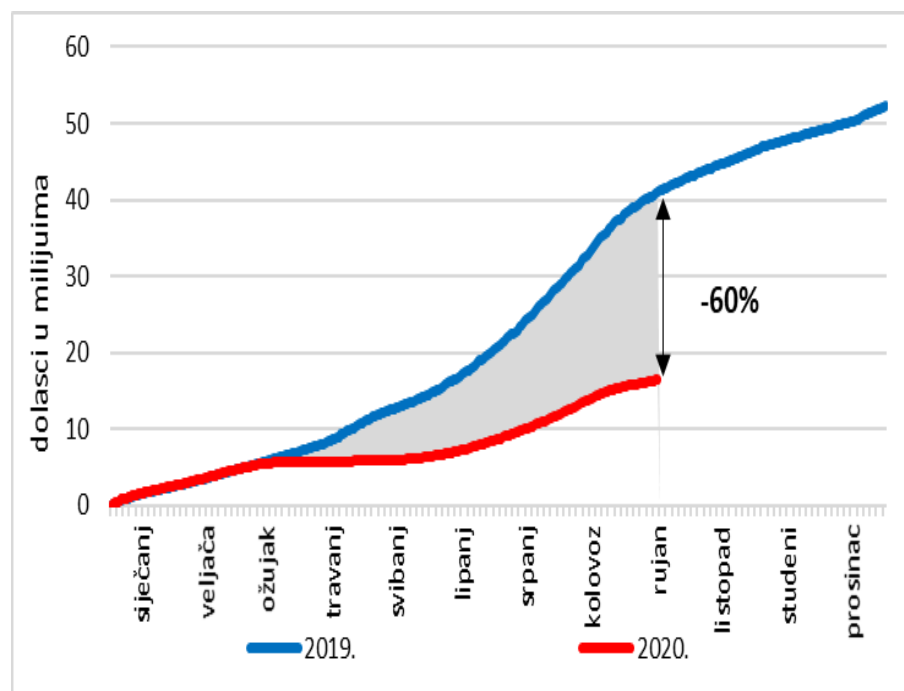
Kumulativ noćenja stranih gostiju

Napomena: Korišteni su mjesečni podaci o ostvarenom broju noćenja stranih gostiju zaključno s kolovozom. Osjenčano područje na slici prikazuje koliko je aktivnost u dosadašnjem dijelu godine (mjerena ostvarenim brojem noćenja) bila manja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Izvor: HTZ eVisitor

Kumulativ ulazaka stranih putnika cestovnim prijevozom

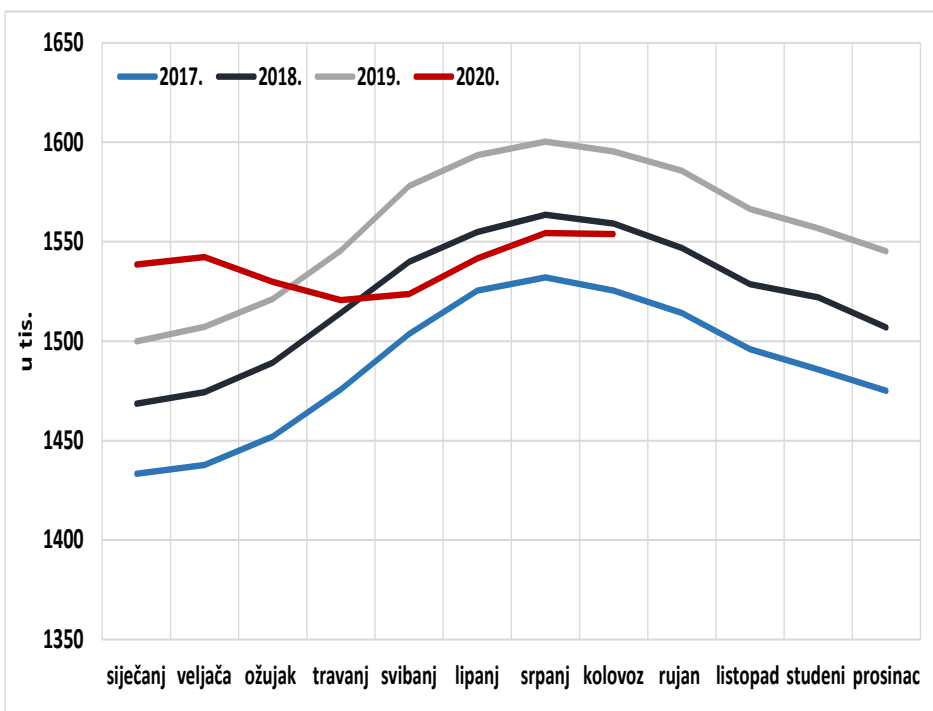

Napomena: Korišteni su dnevni podaci zaključno s 14. rujnom 2020. Osjenčano područje na slici prikazuje koliko je aktivnost u dosadašnjem dijelu godine (mjerena brojem ulazaka stranih putnika cestovnim prijevozom) bila manja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

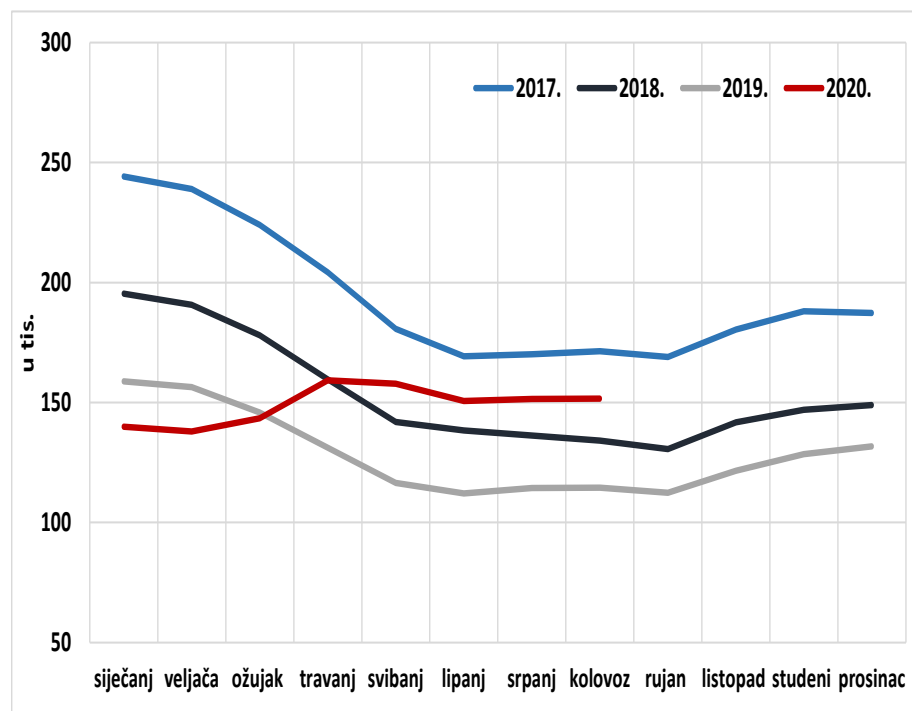
Izvor: MUP

Izgubljeno 50ak tisuća radnih mjesta, zaposlenost na razini 2018.

Zaposlenost

Nezaposlenost

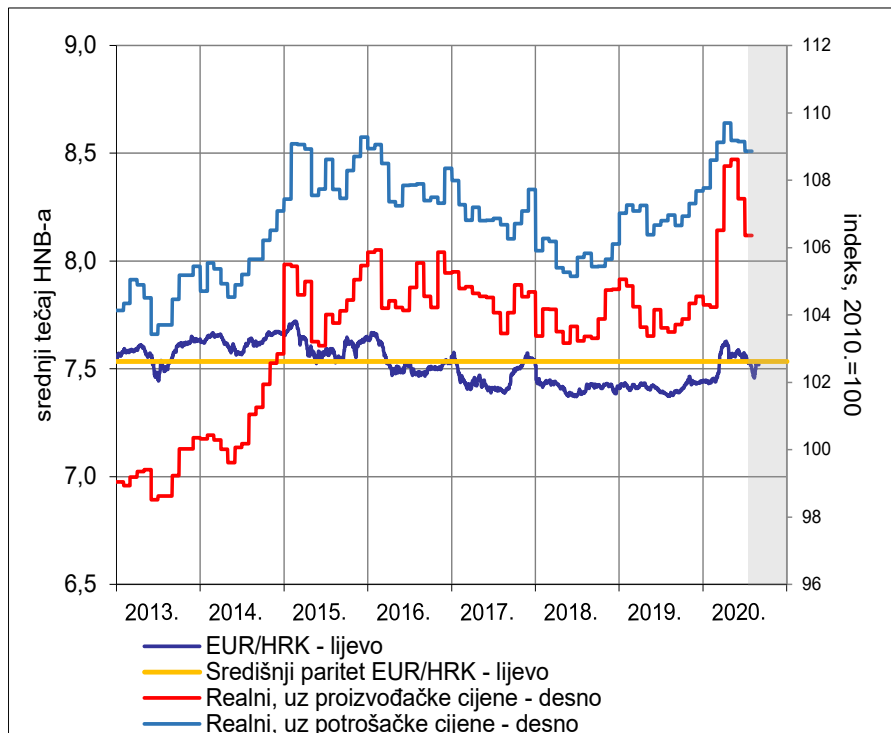
Napomena: Podatak o broju nezaposlenih za kolovoz odnosi se na stanje na dan 25.8.2020.

Izvori: HZZ; HZMO

Tečajna politika ostaje ista i u ERM-II, višak tekućeg i kapitalnog računa podupire stabilnost nominalnog tečaja

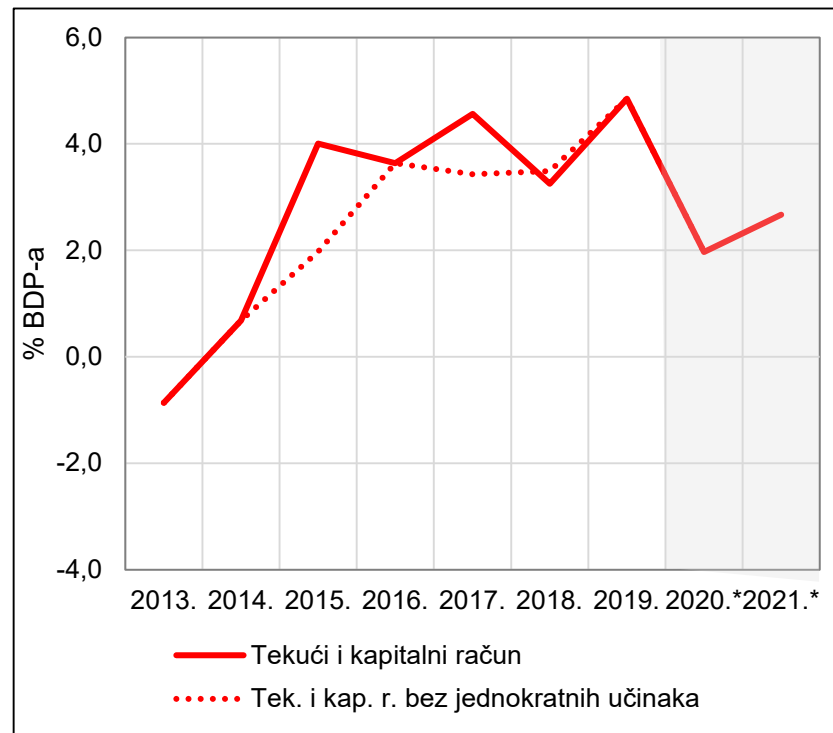
Nominalni dnevni tečaj kune prema euru te realni efektivni tečajevi

Napomena: Osjenčano područje označuje razdoblje od trenutka ulaska Republike Hrvatske u europski tečajni mehanizam (ERM II). Središnji paritet određen je na razini 1 euro = 7,53450 kuna, što je utvrđeni EUR/HRK tečaj 13. srpnja 2020.

Izvor: HNB

Saldo tekućeg i kapitalnog računa platne bilance

Napomena: Jednokratni učinci odnose se na utjecaj na dobit banaka (konverzija kredita indeksiranih uz CHF u 2015. te Agrokor u 2017. i 2018.). * Podatak za 2020. i 2021. je prognoza HNB-a.

Izvor: HNB

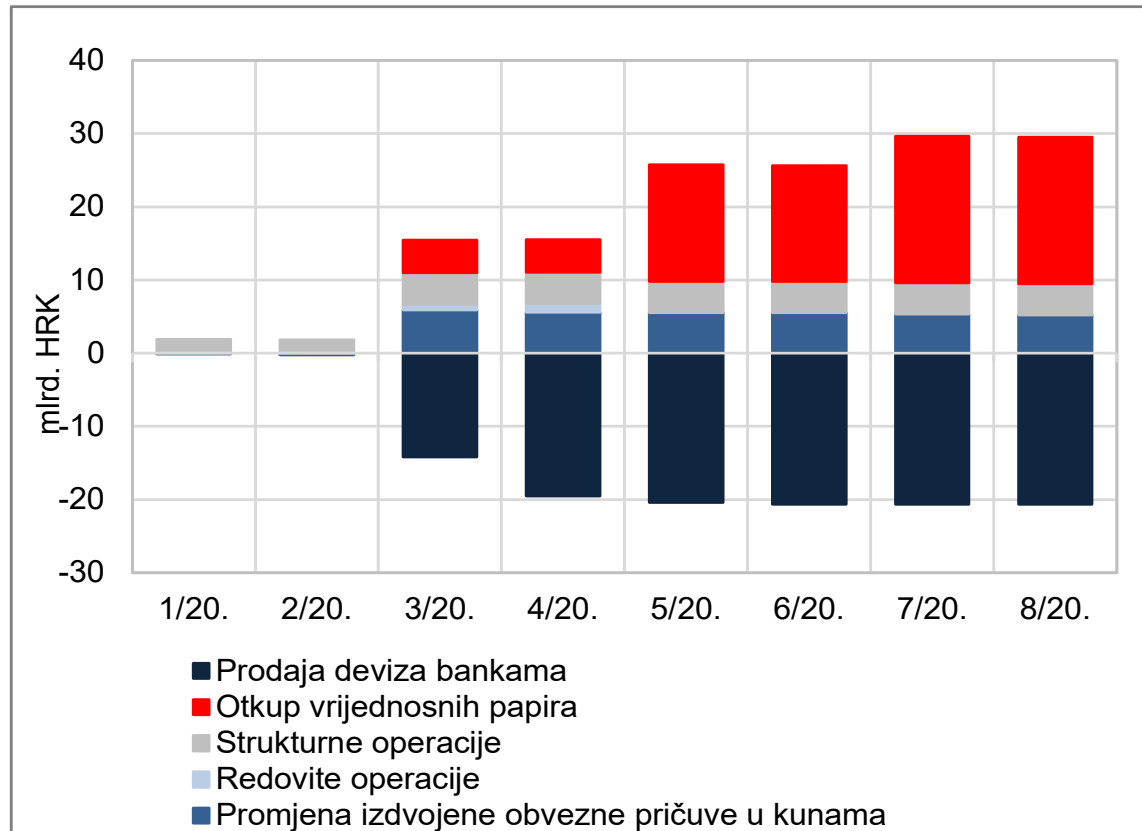
U posljednjih pola godine poduzete su mjere monetarne politike bez presedana

	Učinak na kunsku likvidnost (u mil. kuna)	Učinak na deviznu likvidnost (u mil. EUR)
Devizne intervencije		
Prodaja deviza bankama	-20.637,5	2.725,6
	-20.637,5	2.725,6
Ostale mjere		
Strukturne operacije	3.800,0	0,0
- povrat	-1.332,0	0,0
Redovite operacije	7.780,0	0,0
- povrat	-7.780,0	0,0
Kupnja vrijednosnih papira	20.275,1	0,0
Smanjenje obvezne pričuve	6.335,7	0,0
	29.078,8	0,0
UKUPNO	8.441,3	2.725,6

Napomena: od 9. ožujka do 15. rujna 2020.

Izvor: HNB

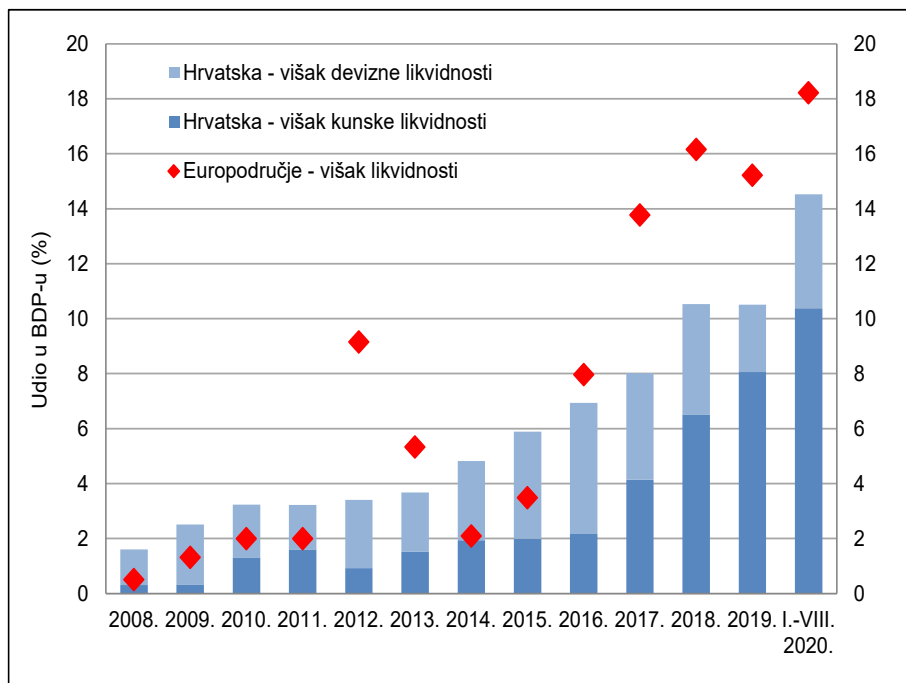
Učinak monetarnih mjera na likvidnost

Izvor: HNB

Pod utjecajem provedenih mjera, višak kunske likvidnosti popeo se na povijesno najviše razine...

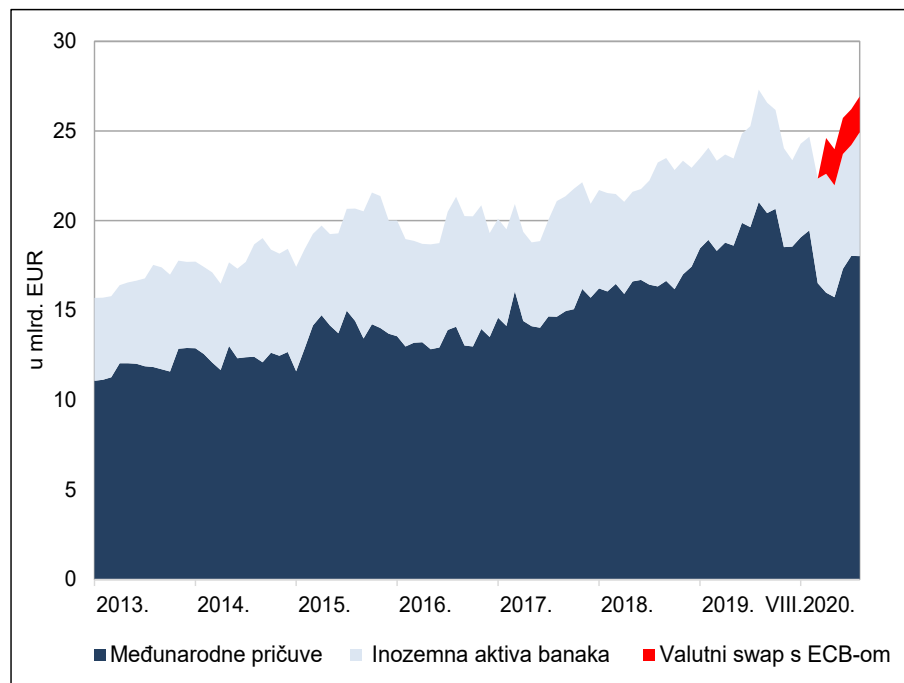
Udio viška likvidnosti u BDP-u

Napomena: Višak likvidnosti u eurozoni predstavlja višak rezervi u odnosu na regulatorno zahtijevanu obveznu rezervu (eng. excess reserves), prekonoćne depozite (engl. deposit facility) i oročene depozite (engl. fixed-term deposits). BDP za europodručje odnosi se na 19 zemalja članica.

Izvor: ECB, Eurostat, HNB, DZS

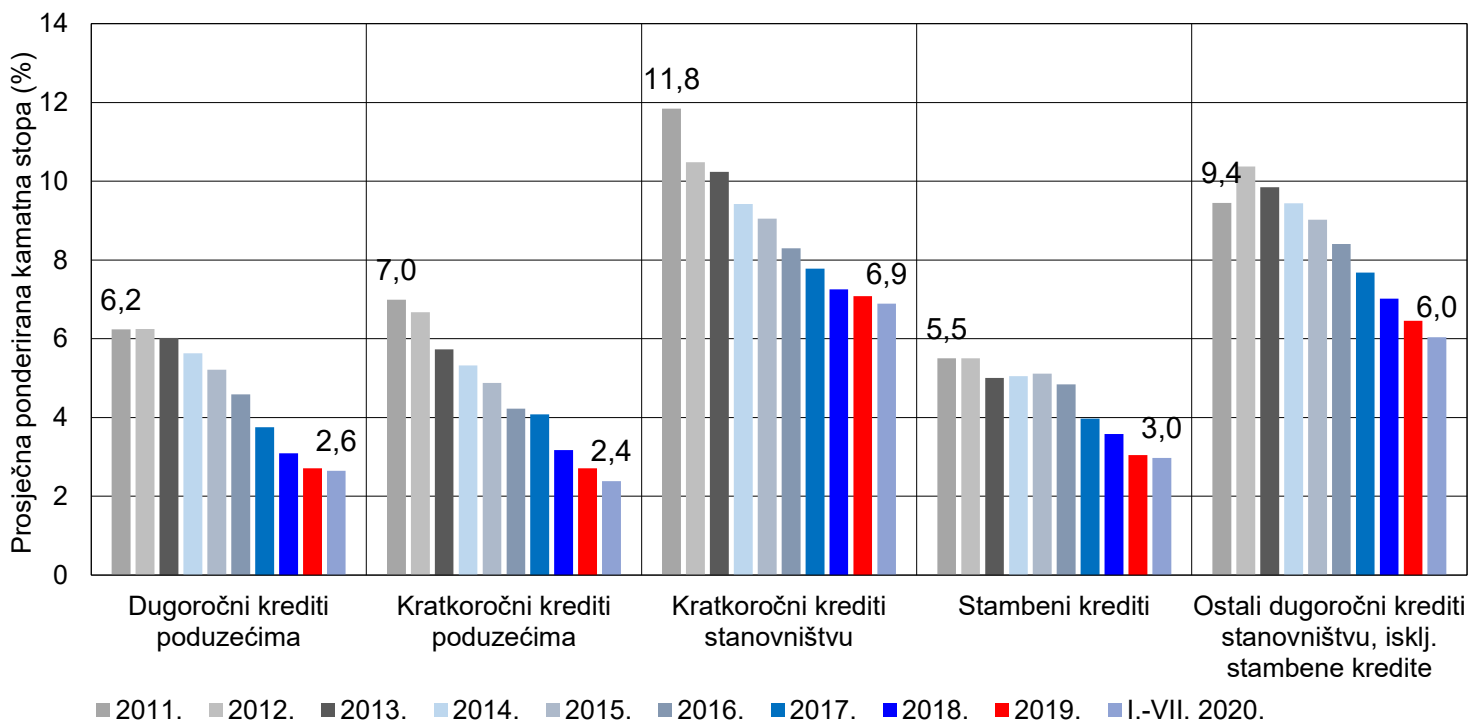
Međunarodna likvidnost

Izvor: HNB

...te je poduprt nastavak tendencije poboljšanja troška financiranja...

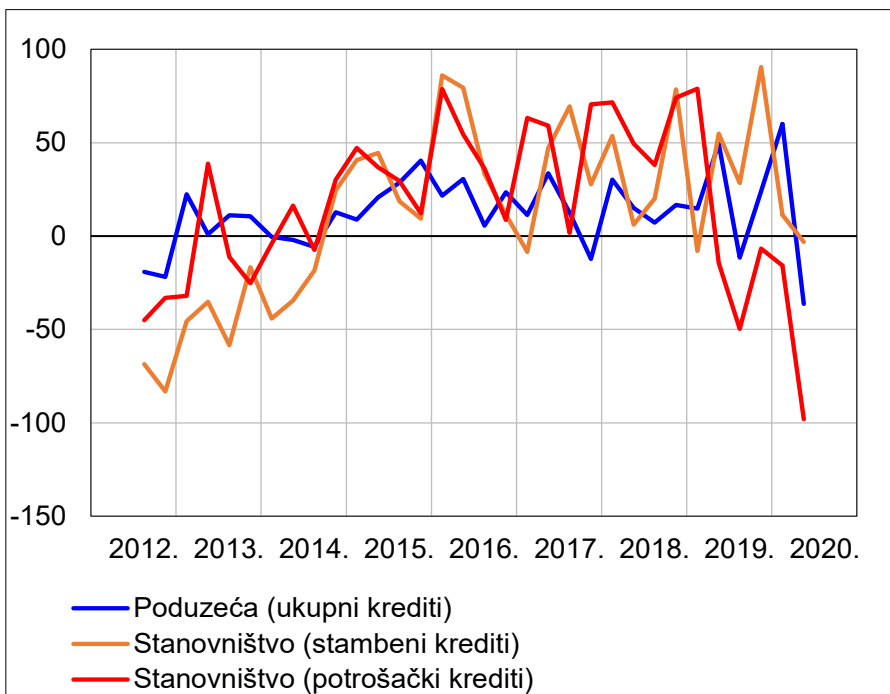
Prosječna ponderirana kamatna stopa (%)

Izvor: HNB

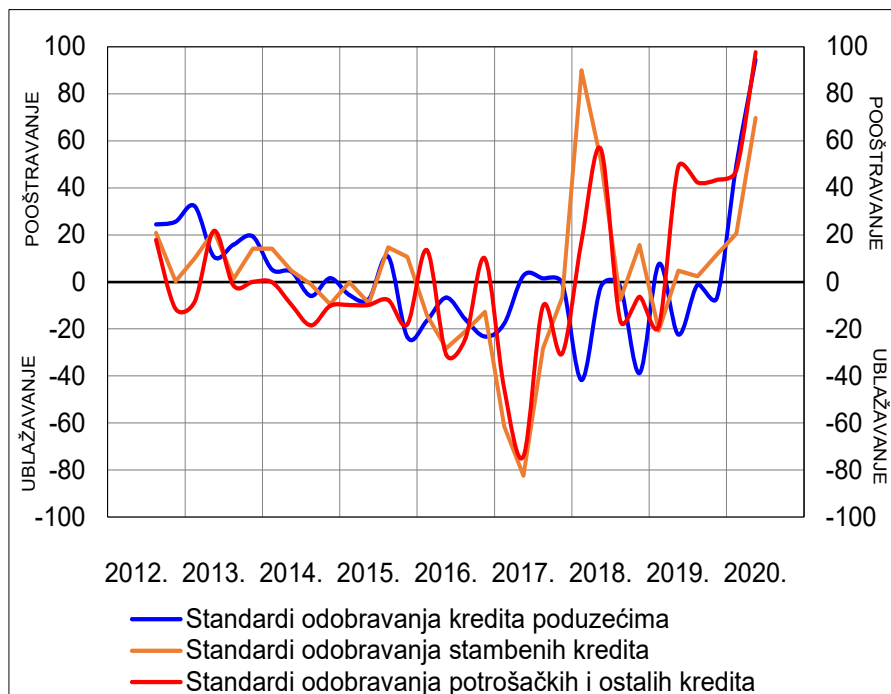
Ipak, potražnja za kreditima pada, dok se standardi odobravanja kredita privatnom sektoru zaoštravaju

Potražnja za kreditima

Napomena: Podaci se odnose na neto postotak banaka ponderiran udjelom u ukupnim kreditima stanovništvu te ukupnim kreditima poduzećima.
Izvor: HNB - Anketa o kreditnoj aktivnosti banaka

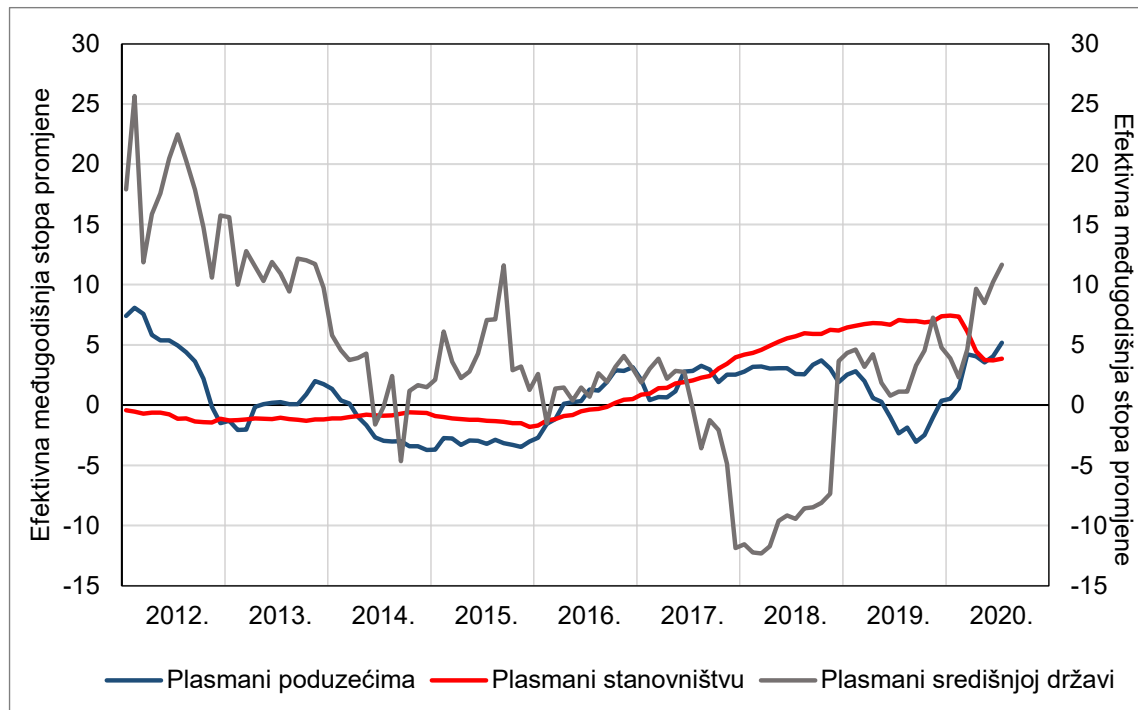
Standardi odobravanja kredita poduzećima i stanovništvu

Napomena: Podaci se odnose na neto postotak banaka ponderiran udjelom u ukupnim kreditima stanovništvu te ukupnim kreditima poduzećima.
Izvor: HNB - Anketa o kreditnoj aktivnosti banaka

Kreditiranje poduzeća i države se pojačalo, kreditiranje stanovništva se usporilo

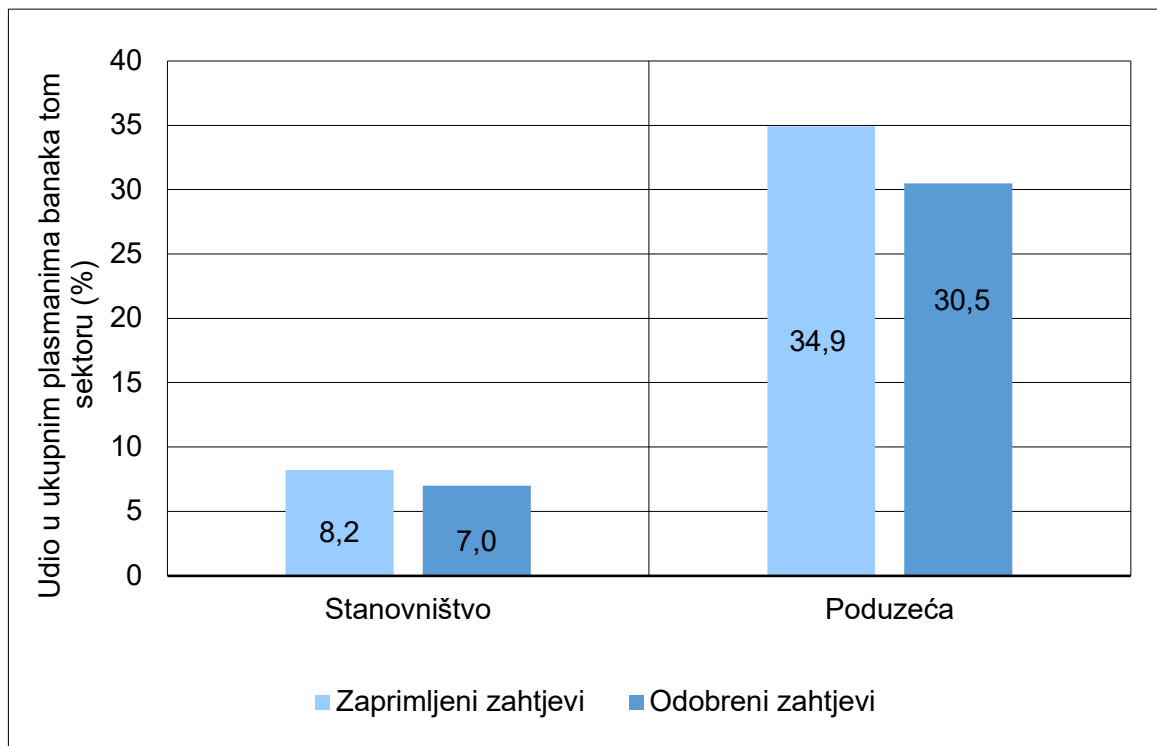
Plasmani privatnom sektoru i središnjoj državi (godišnja stopa promjene, na osnovi transakcija)

Izvor: HNB

Banke su obradile velik broj zahtjeva za odgodama ili restrukturiranjem kredita, posebice sektora poduzeća

Zaprimljeni i odobreni zahtjevi za odgodom plaćanja ili restrukturiranjem kredita

Napomena: Podaci zaključno s 30. srpnjem 2020.

Izvor: HNB

Glavne poruke

- ❑ očekivanja za međunarodno okružje su se stabilizirala, a zadnjih su se mjeseci i nešto poboljšala
- ❑ domaća gospodarska aktivnost bila je izložena iznimno snažnom padu u prvom polugodištu
- ❑ recesija je posebno pogodila uslužni sektor, dok je pad industrije i robnog izvoza bio znatno blaži
- ❑ oporavak gospodarstva je brzo krenuo, ali bi povratak na predkriznu razinu mogao biti spor, neujednačen i neizvjestan
- ❑ i u kriznim uvjetima monetarna politika osigurala je stabilnost financijskog sustava, stabilnost tečaja i niske kamatne stope, što će nastaviti činiti sve do uvođenja eura

---

Hvala na pozornosti!